

Sygn. akt VII U 700/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Roslan - Karasińska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 3 czerwca 2019 r. w Warszawie

sprawy A. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W.

o rentę socjalną

na skutek odwołania A. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W.

z dnia 9 maja 2018 r. znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. z dnia 9 maja 2018 r. znak: (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu się A. T. prawo do renty socjalnej w okresie od dnia 28 lutego 2018 r. do 28 lutego 2020 r.

UZASADNIENIE

A. T. w dniu 22 maja 2018 r. złożył odwołanie za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., które skierowano do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie. Odwołujący zaskarżył decyzję organu rentowego z dnia

9 maja 2018 r., znak:(...), wnosząc o jej zmianę. Ubezpieczony nie zgodził się z orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 30 kwietnia 2018 r., ponieważ wskazał, że jego stan zdrowia uzasadnia przyznanie mu prawa do renty socjalnej (k. 3 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 7 czerwca 2018 r. wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Organ rentowy w uzasadnieniu decyzji wskazał, że odwołujący miał przyznane prawo do renty socjalnej do dnia 28 lutego 2018 r. Stwierdził również, że w związku z wnioskiem o ponowne ustalenie prawa do świadczenia, ubezpieczony został skierowany do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 30 kwietnia 2018 r. uznała, że badany nie jest całkowicie niezdolny do pracy. Organ rentowy na tej podstawie na mocy zaskarżonej decyzji odmówił odwołującemu prawa do renty socjalnej. Oddział jednocześnie poinformował, że przyznał ubezpieczonemu świadczenie rehabilitacyjne na okres od dnia 31 marca 2018 r. do dnia 27 sierpnia 2018 r. (k. 4 a. s.).

Sąd postanowieniem z dnia 13 czerwca 2018 r. dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów psychiatry i neurologa celem ustalenia, czy odwołujący jest całkowicie niezdolny do pracy zarobkowej oraz, czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa, to na jaki okres oraz, czy naruszenie sprawności organizmu

powstało przed ukończeniem 18-tego roku życia, w trakcie nauki w szkole wyższej przed ukończeniem 25-tego roku życia lub w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantur naukowej (k. 6 a. s.).

Sąd postanowieniem z dnia 25 lutego 2019 r. dopuścił dowód z opinii łącznej biegłych sądowych lekarzy specjalistów z zakresu psychiatrii i neurologii na takie same okoliczności, jak znajdujące się w postanowieniu z dnia 13 czerwca 2018 r. (k. 53 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. T. pobierał rentę socjalną w okresie od dnia 2 lutego 2015 r. do dnia 28 lutego 2018 r., która została przyznana mu na mocy decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 18 grudnia 2015 r., znak: (...) (k. 51 a. r.).

Odwołujący w dniu 16 stycznia 2018 r. złożył wniosek do organu rentowego o ponowne przyznanie mu prawa do renty socjalnej (k. 67 a. r.).

W toku postępowania wyjaśniającego lekarz orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 8 marca 2018 r. stwierdził, że odwołujący nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy. W związku ze sprzeciwem ubezpieczonego z dnia 28 marca 2018 r. zaskarżającego opinię lekarza orzecznika ZUS, sprawa skierowana została do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 30 kwietnia 2018 r. również uznała, że badany nie jest całkowicie niezdolny do pracy (k. 75 i 79 a. r. i k. 59 dok. med.).

Po zakończeniu postępowania i rozpoznaniu wniosku Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał zaskarżoną decyzję z dnia 9 maja 2018 r., znak: (...) odmawiającą odwołującemu prawa do renty socjalnej. Organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie spełnia przesłanki wynikającej z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, ponieważ Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 30 kwietnia 2018 r. orzekła, że nie jest on całkowicie niezdolny do pracy (k. 81 a. r.).

Jednocześnie organ rentowy przyznał odwołującemu prawo do świadczenia rehabilitacyjnego na okres od dnia 31 marca 2018 r. do dnia 27 sierpnia 2018 r. (k. 4 a. s.).

Sąd ustalił, że u odwołującego A. T. rozpoznano:

- w zakresie psychiatrycznym zespół (...) de la T. i zaburzenia obsesyjno-kompulsywne. Ubezpieczony przejawia pełną orientację, nawiązuje dobry kontakt rzeczowy, jego nastrój jest reaktywnie obniżony, napęd w normie oraz występują nasilone tiki głosowe

i ruchowe natrętne myśli. W badaniu klinicznym nie ujawniono objawów psychotycznych i uchwytnych zaburzeń funkcji poznawczych. Nasilenie dolegliwości powoduje całkowitą niezdolność do pracy u odwołującego w okresie od dnia 28 lutego 2018 r. do dnia 28 lutego 2020 r. Od czasu poprzedniego badania orzeczniczego nie stwierdzono poprawy stanu psychicznego ubezpieczonego. Dla osiągnięcia redukcji natręctw odwołujący powinien podjąć odpowiednią psychoterapię (k. 26-28 a. s.);

- w zakresie neurologicznym zespół (...) de lat T. oraz nerwicę natręctw. W ocenie neurologicznej nie stwierdzono obecnie podstaw do uznania pogorszenia stanu neurologicznego i całkowitej niezdolności do pracy odwołującego zgodnie z jego kwalifikacjami. W okresach zaostrzeń dolegliwości mogą być leczone w ramach czasowej niezdolności do pracy w postaci zwolnień lekarskich. Biorąc pod uwagę niepełnosprawność powstałą w dzieciństwie oraz wykształcenie, wiek i predyspozycje uznano ubezpieczonego za osobę częściowo niezdolną do pracy (k. 38-40 a. s.).

Wobec współistnienia schorzeń natury psychiatrycznej i neurologicznej odwołujący został uznany za osobę całkowicie niezdolną do pracy od dnia 28 lutego 2018 r. do dnia 28 lutego 2020 r. ze względu na nasilenie objawów choroby (k. 66-67 a. s.).

A. T. ma ukończone 29 lat, posiada wykształcenie średnie z maturą, od 4 roku życia był leczony i był pod kontrolą Poradni Neurologicznej i Psychiatrycznej w W. z powodu choroby tików. Leczy się psychiatrycznie z powodu nerwicy natręctw- zaburzeń, bez leków nie może sprawnie funkcjonować. Odwołujący pracował jako handlowiec, ostatnio w L. na stanowisku zastępcy kierownika.

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych, a także w oparciu o dowód

z opinii biegłych sądowych psychiatry i neurologa oraz na podstawie opinii łącznej biegłych

z wyżej wymienionych specjalności. Dokumentacja medyczna dotycząca odwołującego była zgodna z rzeczywistym stanem rzeczy i nie budziła zastrzeżeń, w związku z tym Sąd uznał

ją za pełnowartościowy materiał dowodowy. Sąd jako kluczowe dla rozstrzygnięcia sprawy uznał opinie powołanych biegłych sądowych, albowiem dowód ten pozwolił na dokładne określenie zakresu dysfunkcji jakie występują w stanie zdrowia ubezpieczonego. Uzyskane

w ten sposób wiadomości specjalne Sąd uwzględnił w całości, ponieważ opinie biegłych wydane zostały w oparciu o obiektywne wyniki badań odwołującego. Początkowo biegły sądowy neurolog wskazywał, że odwołujący nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy biorąc pod uwagę tylko aspekt neurologiczny, co było sprzeczne z wnioskami znajdującymi się w opinii sporządzonej przez biegłego sądowego psychiatrę. Mając na uwadze wątpliwości występujące w niniejszej sprawie, Sąd dopuścił dowód z opinii łącznej obu biegłych. Na jej podstawie uznali oni, że stan zdrowia psychicznego odwołującego nie zmienił się i nie odnotowano trwałej poprawy od ostatniego badania orzeczniczego, które zostało przeprowadzone w toku postępowania administracyjnego. Biegli zajęli tożsame stanowisko, zgodnie z którym orzekli, że ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy w okresie

od dnia 28 lutego 2018 r. do dnia 28 lutego 2020 r. ze względu na nasilenie objawów choroby. Skoro stan zdrowia odwołującego nie poprawił się, nie uprawnionym byłoby przyjęcie, że nie jest on całkowicie niezdolny do pracy.

Z wnioskami wynikającymi z opinii łącznej uzupełniającej zgodził się organ rentowy, który nie składał żadnych merytorycznych zastrzeżeń. Sąd uznał, że strony nie występowały z kolejnymi wnioskami dowodowymi, dlatego nie było podstaw do kontynuowania postępowania. W ocenie Sądu zgromadzony materiał dowodowy był wystarczający do wydania orzeczenia.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie A. T. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W. z dnia 9 maja 2018 r., znak: (...)jako uzasadnione podlega uwzględnieniu.

Zgodnie z art. 4 ust. 1-3 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 982 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą o rencie socjalnej” - renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18-tego roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25-tego roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Osobie, która spełnia warunki określone w ust. 1, przysługuje:

- 1) renta socjalna stała - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała;

2) renta socjalna okresowa - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Renta socjalna okresowa przysługuje przez okres wskazany w decyzji jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W myśl art. 5 ustawy o rencie socjalnej, ustalenia całkowitej niezdolności do pracy dokonuje lekarz orzecznik organu rentowego na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1383 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą emerytalną”.

Na podstawie art. 12 ustawy emerytalnej, niezdolność do pracy jest kategorią ubezpieczenia społecznego łączącą się z całkowitą lub częściową utratą zdolności do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu bez rokowania jej odzyskania po przekwalifikowaniu.

W rozumieniu art. 13 ust. 1 ustawy emerytalnej, przy ocenie stopnia i trwałości tej niezdolności oraz rokowania co do jej odzyskania uwzględnia się zarówno stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, jak i możliwość wykonywania pracy dotychczasowej lub podjęcia innej oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne ubezpieczonego.

W niniejszej sprawie jedyną kwestią sporną pozostającą do ustalenia było rozważenie, czy ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy i czy niezdolność ta powstała: przed ukończeniem 18-tego roku życia, w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25-tego roku życia lub w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej. W ocenie Sądu pozostałe przesłanki związane z przyznaniem prawa do świadczenia nie budziły wątpliwości stron.

Niezdolność do pracy jest kategorią prawną, zatem kwalifikacja danego stanu faktycznego ustalonego na podstawie opinii biegłych w zakresie wymagającym wiedzy medycznej należy do sądu, a nie do biegłych. Dla oceny i stopnia zaawansowania chorób, ich wpływu na stan czynnościowy organizmu uprawnione są osoby posiadające fachową wiedzę medyczną, a zatem okoliczności te można wykazać tylko przez dowód z opinii biegłych. Opinia biegłego ma na celu ułatwienie sądowi należytej oceny zebranego materiału dowodowego wtedy, gdy potrzebne są do tego wiadomości specjalne. Dlatego też opinie sądowo-lekarskie sporządzone w sprawie przez lekarzy specjalistów dla oceny schorzeń ubezpieczonego mają zasadniczy walor dowodowy (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 29 marca 2017 r., sygn. akt III AUa 735/16). Dokonując analizy pojęcia „całkowita niezdolność do pracy” należy brać pod uwagę zarówno kryterium biologiczne (stan organizmu dotkniętego schorzeniami naruszającymi jego sprawność w stopniu powodującym całkowitą niezdolność do jakiegokolwiek pracy), jak i ekonomiczne (całkowita utrata zdolności do zarobkowania wykonywaniem jakiegokolwiek pracy). Dla oceny i stopnia zaawansowania chorób, ich wpływu na stan czynnościowy organizmu uprawnione są osoby posiadające fachową wiedzę medyczną, a zatem okoliczności tych można dowodzić tylko przez dowód z opinii biegłych (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 17 października 2016 r., sygn. akt III AUa 628/15).

Sąd mając na względzie poglądy orzecznictwa oraz obowiązujące przepisy prawne dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu psychiatrii i neurologii, aby uzyskać wiadomości specjalne dotyczące stanu zdrowia odwołującego na dzień wydania zaskarżonej decyzji. Opierając się na opiniach sporządzonych przez powołanych w sprawie biegłych z zakresu psychiatrii i neurologii, Sąd zważył, że u ubezpieczonego stwierdzono zespół (...) de la T. i zaburzenia obsesyjno-kompulsywne. Choroba psychiczna odwołującego uniemożliwia mu prawidłowe funkcjonowanie, gdyż jego stan zdrowia nie uległ żadnej poprawie. Sąd w tym zakresie oparł się w całości na wiadomościach wynikających z treści opinii biegłych w/w dziedzin medycznych, których wnioski nie pozostawiły żadnych wątpliwości co do dokładnej oceny stanu zdrowia ubezpieczonego. Sąd doszedł do przekonania, że z uwagi na aktualny stan zdrowia odwołujący spełnia przesłankę wynikającą z art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o rencie socjalnej. Organ rentowy nie wniósł zastrzeżeń do opinii łącznej uzupełniającej obu biegłych sądowych, na podstawie której uznano, że z uwagi na istnienie chorób

współlistniejących A. T. jest nadal całkowicie niezdolny do pracy zarobkowej od dnia 28 lutego 2018 r. do dnia 28 lutego 2020 r. Na tej podstawie należało uznać, że odwołującemu w dalszym ciągu przysługuje prawo do roszczonego świadczenia.

Sąd ustalił datę początkową przyznania odwołującemu prawo do renty socjalnej na podstawie art. 15 ustawy o rencie socjalnej w związku z art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej, albowiem świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania do nich prawa, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, z uwzględnieniem ust. 2. W związku z tym, że ubezpieczony pobierał rentę socjalną do dnia 28 lutego 2018 r. na mocy decyzji organu rentowego z dnia 18 grudnia 2015 r., zasadnym było przyznanie mu świadczenia od dnia 1 marca 2018 r.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.

Zarządzenie: odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć (...)

MK